

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням 48 сесії 8 скликання
Старосамбірської міської ради
від 17 лютого 2026 року №3056

Міський голова

Ігор ТРУХИМ

ПРОГРАМА
для постраждалих осіб від домашнього
насильства та/або насильства за ознакою статі в
Старосамбірській територіальній громаді

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Сучасне становище чоловіків і жінок в українському суспільстві характеризується чималою нерівністю, яка спостерігається у дискримінації, у тому числі сімейному насильстві, який є чинником, що впливає на розвиток злочинності.

Людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканість та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Порушення прав людини та громадянина проявляються тією чи іншою мірою у кожній країні світу, у тому числі в Україні. Одним із таких проявів є вчинення домашнього насильства.

Обов'язок держави – захищати життя людини. Кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань.

Зважаючи на актуальність проблеми домашнього насильства в Україні, вкрай важливо, щоб люди вміли розпізнавати домашнє насильство, знали яких форм воно буває, та чітко розуміли алгоритм дій – що робити, куди звернутись за допомогою.

Однією із важливих умов протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, у тому числі попередження нових випадків насильства, є ефективна робота із надання допомоги постраждалим особам.

Ця Програма для постраждалих осіб (далі - Програма) передбачає комплекс заходів, спрямованих на позбавлення від емоційної залежності, невпевненості у собі та формування у постраждалої від домашнього насильства, насильства за ознакою статі особи здатності відстоювати власну гідність, захищати свої права у приватних стосунках, у тому числі за органів місцевого самоврядування.

2. МЕТА ПРОГРАМИ

Метою Програми - є забезпечення комплексної підтримки та соціально-психологічної реабілітації постраждалих осіб, які потерпають від психологічної, сексуальної, фізичної, економічної форм домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

3. ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Завдання Програми полягає у здійсненні заходів, спрямованих на:

- сприяння оволодінню постраждалою особою знаннями про основні норми законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;
- сприяння засвоєнню постраждалою особою моделі сімейних та родинних відносин на засадах гендерної рівності, недискримінації, взаєморозуміння, взаємоповаги та дотримання прав усіх членів родини;
- сприяння розвитку емоційного та когнітивного усвідомлення поведінкових патернів насильницької та ненасильницької поведінки;
- формування розуміння особистісних потреб та способів їх задоволення;
- формування готовності до зміни життєвої ситуації та розроблення плану безпеки.

4. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ

1. Програму розроблено відповідно до Типової програми для постраждалих осіб, затвердженої наказом Міністерства соціальної політики України від 13.10.2021 № 587.

2. Фахівці, які реалізують Програму, повинні дотримуватись таких принципів:

- конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог [Закону України](#) «Про захист персональних даних», що полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;
- дотримання прав та свобод людини в процесі роботи з постраждалою особою;
- недопущення дискримінації (дотримання права постраждалої особи на отримання послуг незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними);

- компетентності та професіоналізму (застосування спеціальних знань з питань запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі);
- комплексності (поєднання різних форм і методів роботи в межах проведення цієї Типової програми для постраждалої особи з урахуванням віку, статі, індивідуальних особливостей постраждалої особи).

3. Характеристика цієї Програми:

- цільова група - постраждалі особи;
- кількість діагностичних занять - 8 занять, 1 заняття - 1 година;
- кількість індивідуальних занять - 10 занять, 1 заняття - 1 година;
- кількість мотиваційних консультацій - 2 заняття, 1 заняття - 1 година;
- кількість групових занять - 13 занять, 1 заняття - 3 години;
- кількість сімейних консультацій - 3 заняття, 1 заняття - 3 години.

4. Постраждалі особи проходять цю Програму за власним бажанням. Під час надання допомоги та захисту постраждалим особам враховуються вік, стан здоров'я, стать, релігійні переконання, етнічне походження, майновий стан, мовні або інші ознаки, спеціальні потреби таких осіб. Постраждала особа має право на вибір фахівця залежно від статі (за можливості).

5. Цю Програму реалізують фахівці, які мають вищу освіту (в тому числі психолог, психотерапевт, психіатр) та пройшли відповідне навчання з проведення програм для постраждалих осіб на замовлення суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, в порядку, передбаченому чинним законодавством.

6. До проведення відповідного спеціалізованого навчання або для висвітлення окремих тем, проведення додаткових занять в якості викладачів/тренерів залучаються експерти, фахівці, які не проходили спеціальної підготовки, але мають відповідну освіту, зокрема представники органів місцевого самоврядування, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції України, надавачів соціальних послуг, закладів вищої освіти, охорони здоров'я (нарколог, психіатр, психотерапевт, сексолог, сексопатолог, лікар відповідного профілю тощо), а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники міжнародних громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій (за їх згодою).

5. ПРОХОДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

1. Проходження Програми розпочинається діагностуванням постраждалої особи.

2. В основу Програми покладено загальні принципи психологічної підтримки, що полягають в поєднанні діагностичного блоку, блоків мотиваційного та сімейного консультування, блоків індивідуальної та групової роботи:

- діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики психоемоційного стану та потреб, особистісних особливостей постраждалої особи, виявлення залежної/співзалежної поведінки та підсумкового оцінювання результативності проходження Програми;
- мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій роботі в межах Програми, формування або підвищення мотивації для зміни залежної/співзалежної поведінки;
- блок індивідуальної та групової роботи передбачає висвітлення відповідних тем;
- блок сімейного консультування передбачає роботу з парою (постраждала особа/кривдник) щодо врегулювання ситуацій, які провокують домашнє насильство та/або насильство за ознакою статі, та усунення їх наслідків.

3. Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Теми Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя тощо.

5. Проходження Програми для мешканців Старосамбірської територіальної громади здійснюється безоплатно.

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОГРАМИ

1. Розподіл часу за блоками і темами здійснюється згідно з додатком до Програми.

Додаток
до Програми для постраждалих осіб
від домашнього насильства та/або
насильства за ознакою статі
в Старосамбірській територіальній
громаді

РОЗПОДІЛ ЧАСУ за модулями і темами

№ з/п	Назва модулів, тема, сесія	Кількість годин	
		індивідуальна робота	групова робота
Блок 1	Зміст і методи діагностики постраждалої особи	6 год	
Тема 1	Діагностичні методики визначення психоемоційного стану та особистісних особливостей постраждалої особи	2 год	
Тема 2	Карта первинного психологічного обстеження постраждалої особи (діагностика потреб)	2 год	
Тема 3	Напівстандартизоване інтерв'ювання задля виявлення залежної та/або співзалежної поведінки постраждалої особи	2 год	
Блок 2	Зміст індивідуальної роботи з постраждалою особою	10 год	
Тема 1	Психоедукація щодо психологічних засад індивідуальної та групової роботи. Дослідження індивідуальних чинників (історія дитинства, індивідуальний досвід, сформовані деструктивні переконання тощо) патернів поведінки постраждалої особи	1 год	
Тема 2	Розвиток емоційного інтелекту. Усвідомлення власних емоцій та почуттів	1 год	
Тема 3	Когнітивна робота. Мотиви поведінки. Усвідомлення взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки. Робота з деструктивними переконаннями	2 год	
Тема 4	Поведінкова робота. Аналіз дисфункційної поведінки. Моделювання адаптивної поведінки. Формування здатності задоволення потреби безпеці	2 год	
Тема 5	Моделювання взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки	2 год	
Тема 6	Формування здатності аналізувати власні потреби. Моделювання поведінкових сценаріїв задоволення особистих потреб	2 год	
Блок 3	Мотиваційне консультування (спрямоване на визначення рівня мотивації для участі у груповій роботі, формування або підвищення мотивації)	2 год	
Блок 4	Зміст групової роботи з постраждалою особою		39 год
Тема 1	Вступ до Програми. Знайомство. Напрацювання правил роботи групи. Арт-терапевтичні техніки у роботі групи		3 год
Тема 2	Сутність домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Види насильства та дії, які потрібно вважати насильством. Цикл насильства		6 год
Тема 3	Суспільні та особистісні наслідки й відповідальність за вчинення домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі		3 год
Тема 4	Визначення індивідуальних цілей і побудова перспективних планів щодо відновлення власного життя		3 год
Тема 5	Формування навичок аналізу соціальної ситуації. Усвідомлення власних кордонів та кордонів інших людей		3 год
Тема 6	Формування навичок ефективної комунікації та конструктивного спілкування		6 год
Тема 7	Відновлення внутрішніх ресурсів і розвиток соціальних зв'язків як зовнішніх ресурсів		6 год
Тема 8	Актуалізація ціннісної сфери особистості. Формування цілей і перспективних життєвих планів. Консультаційні заходи щодо підвищення мотиваційного потенціалу		6 год
Тема 9	Підсумки участі в Програмі		3 год
Блок 5	Підсумкова діагностика за результатами проходження Програми. Складання плану безпеки	2 год	

Блок 6	Сімейне консультування постраждалої особи та кривдника		9 год
Підсумок		20 год	48 год